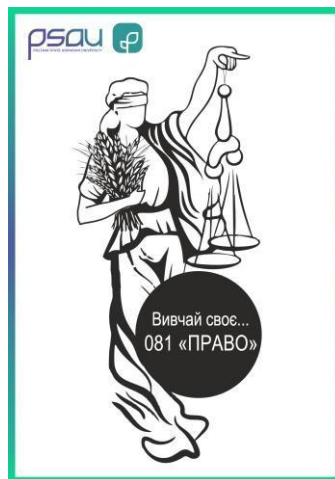

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра підприємництва і права

**Методичні рекомендації
для виконання курсової роботи з навчальної
дисципліни «Цивільне процесуальне право
України» здобувачами вищої освіти
спеціальності 081«Право»
СВО «Бакалавр»**

освітньо-професійна програма «Правознавство»
спеціальність 081 «Право»
галузь знань 08 «Право»
освітній ступінь «Бакалавр»
Навчально-науковий інститут економіки,
управління, права та інформаційних технологій

Полтава 2024-2025 н.р.

Методичні рекомендації для виконання курсової роботи з навчальної дисципліни «Цивільне процесуальне право України» для здобувачів вищої освіти нормативного та скороченого терміну навчання за освітньо-професійною програмою Правознавство спеціальності 081 Право.

Мова викладання державна

Розробник: Олександр КАЛЬЯН, к.ю.н., доцент, професор кафедри підприємництва і права

«03» вересня 2024 року

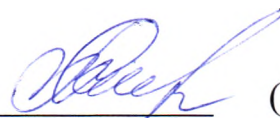

(Олександр КАЛЬЯН)

Затверджено на засіданні кафедри підприємництва і права
протокол від «03» вересня 2024 р. № 1

Завідувач кафедри

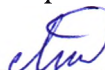
підприємництва і права

(Ханлар МАХМУДОВ)

Погоджено гарантом освітньої програми Правознавство

«03» вересня 2024 року

(Євгенія ЛИПІЙ)

Схвалено на засіданні ради з якості вищої освіти спеціальності «Право»
протокол від «03» вересня 2024 р. № 1

Голова ради з якості вищої
освіти спеціальності «Право»

(Олександр КАЛЬЯН)

1. Загальні положення

Курсова робота з цивільного процесуального права України є одним із підсумкових елементів вивчення цивільного процесуального права. Курсова робота свідчить про рівень обізнаності здобувачів вищої освіти у галузі цивільного процесуального права та про їх вміння самостійно працювати над темою. Процес підготовки і написання здобувачами вищої освіти курсової роботи сприяє більш глибокому засвоєнню програмного матеріалу з цивільного процесуального права, дозволяє оволодіти навичками наукової роботи, закріпити теоретичні і практичні знання, отримані в процесі навчання.

Успішне написання курсової роботи передбачає:

- глибоке володіння методикою науково-дослідницької діяльності;
- міцне засвоєння кожним здобувачем вищої освіти навчального матеріалу з цивільного процесуального права, а також дисциплін, що були підґрунтям для вивчення даної;
- наявність у кожного здобувача вищої освіти практичних навичок самостійної роботи, що забезпечуються як усім ходом навчального процесу на інституті, так і систематичною індивідуальною роботою у навчальний час, активною участю у діяльності науково-дослідницьких гуртків, проблемних груп і наукових семінарах, у конкурсах, наукових конференціях здобувачів вищої освіти, при підготовці доповідей, повідомлень і т.і.

Для написання курсової роботи з обраної теми здобувач вищої освіти вивчає:

1. Законодавство України.
2. Нормативно-правові акти.
3. Наукову і навчальну літературу з теми, за якою виконується курсова робота.
4. Матеріали судової практики в цивільних справах.

Логічним продовженням обраної теми курсової роботи у майбутньому може стати написання наукової роботи.

Написання курсової роботи завершується її захистом.

2. Тематика курсових робіт

Тематика курсових робіт, написання яких передбачено навчальними планами, розробляється та щорічно оновлюється відповідним викладачем кафедри, в навантаженні якого закладено керівництво та прийняття захисту курсових робіт з відповідної дисципліни. Розгляд питань щодо затвердження тематики курсових робіт провадиться на засіданні кафедри.

Тему курсової роботи здобувач вищої освіти має право обрати самостійно із затвердженого кафедрою переліку, у відповідності зі своїми науковими і практичними інтересами, а також керуючись порадами викладачів і фахівців-практиків.

Здобувач вищої освіти може запропонувати і свою тему, при роботі над якою він розраховує проявити максимум ініціативи, найбільш повно використати свої знання з дисципліни, здобуті в інституті, обґрунтувавши доцільність її розробки. У разі узгодження з науковим керівником доцільності розробки вищезазначеного дослідження, у заяві про затвердження теми курсової роботи має міститись відповідне обґрунтування.

Тема курсової роботи повинна бути актуальною і досить конкретною. Її основними характеристиками є: актуальність, новизна, практична значимість. Найбільшу цінність має робота, висновки якої будуть корисними для подальшого практичного застосування.

Тематика курсових робіт з «Цивільного процесуального права України» з орієнтовними планами

ТЕМА № 1 ПРИНЦИПИ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

- Розділ 1. Поняття та система принципів цивільного процесуального права
- Розділ 2. Зміст принципів цивільного процесуального права
- Розділ 3. Проблеми реалізації принципів цивільного процесуального права в Україні

ТЕМА № 2 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

- Розділ 1. Загальна характеристика поняття цивільного процесуального права, способів захисту цивільних прав та охоронюваних законом інтересів
- Розділ 2. Місце цивільного процесуального права у системі права України, його джерела
- Розділ 3. Цивільний процес: поняття, провадження, стадії та наука цивільного процесуального права

ТЕМА № 3. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОЗОВНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

- Розділ 1. Поняття та значення позовного провадження
- Розділ 2. Поняття, види та елементи позову
- Розділ 3. Способи захисту відповідача від заявленого позову

ТЕМА № 4 СУД ЯК СУБ'ЄКТ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

- Розділ 1. Суд, як обов'язковий суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин
- Розділ 2. Склад суду та відводи
- Розділ 3. Проблеми визначення підсудності цивільних справ

ТЕМА № 5
СТОРОНИ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

- Розділ 1. Поняття, ознаки та правовий статус сторін в цивільному процесі
 Розділ 2. Загальна характеристика процесуальної співучасті, заміни неналежного відповідача та порядку здійснення процесуального правонаступництва
 Розділ 3. Проблеми реалізації прав і законних інтересів сторін

ТЕМА № 6
ТРЕТІ ОСОБИ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

- Розділ 1. Поняття та ознаки третіх осіб
 Розділ 2. Види третіх осіб, їх загальна характеристика
 Розділ 3. Проблеми реалізації прав і законних інтересів третіх осіб в цивільному процесі

ТЕМА № 7.
УЧАСТЬ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ОРГАНІВ ТА ОСІБ, ЯКИМ
ЗАКОНОМ НАДАНО ПРАВО ЗАХИЩАТИ ПРАВА, СВОБОДИ ТА
ІНТЕРЕСИ ІНШИХ ОСІБ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

- Розділ 1. Мета та підстави участі у цивільному процесі органів та осіб, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб в цивільному процесі
 Розділ 2. Форми їх участі у цивільному процесі
 Розділ 3. Проблеми належності захисту прав і законних інтересів органами та особами, яким законом надано право захищати відповідні права, свободи та інтереси інших осіб в цивільному процесі

ТЕМА № 8.
ПРЕДСТАВНИЦТВО У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

- Розділ 1. Поняття, значення та види представництва у цивільному процесі
 Розділ 2. Процесуально-правове становище представника в цивільному процесі
 Розділ 3. Проблеми здійснення процесуального представництва в Україні

ТЕМА № 9.
ІНШІ УЧАСНИКИ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

- Розділ 1. Загальна характеристика осіб, які здійснюють організаційно-технічне забезпечення цивільного процесу та осіб, які сприяють розгляду і вирішенню справи по суті

Розділ 2. Процесуальні права та обов'язки осіб, які здійснюють організаційно-технічне забезпечення цивільного процесу та осіб, які сприяють розгляду і вирішенню справи по суті

Розділ 3. Відповідальність осіб, які здійснюють організаційно-технічне забезпечення цивільного процесу та осіб, які сприяють розгляду і вирішенню справи по суті

ТЕМА № 10.
СТРОКИ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

Розділ 1. Поняття, значення та види цивільних процесуальних строків

Розділ 2. Обчислення, зупинення, поновлення і продовження цивільних процесуальних строків

Розділ 3. Проблеми визначення та дотримання цивільних процесуальних строків

ТЕМА № 11.
СУДОВІ ВИТРАТИ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

Розділ 1. Поняття та види судових витрат

Розділ 2. Судовий збір та витрати, пов'язані із розглядом справи

Розділ 3. Проблема законності та обґрунтованості розподілу судових витрат

ТЕМА № 12.
ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

Розділ 1. Поняття та види відповідальності за порушення норм цивільного процесуального права

Розділ 2. Заходи процесуального примусу

Розділ 3. Проблеми юридичної відповідальності учасників цивільного процесу

ТЕМА № 13.
ДОКАЗИ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

Розділ 1. Загальна характеристика доказів в цивільному процесі

Розділ 2. Класифікація доказів в цивільному процесі

Розділ 3. Особливості нормативної регламентації забезпечення доказів в цивільному процесі

ТЕМА № 14
ЦИВІЛЬНІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПРАВОВІДНОСИНИ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

Розділ 1. Поняття, ознаки, підстави виникнення, зміни та припинення цивільних процесуальних правовідносин

Розділ 2. Суб'єкти та об'єкти цивільних процесуальних правовідносин
 Розділ 3. Проблеми реалізації їх процесуального змісту

ТЕМА № 15.
ВІДКРИТТЯ ПРОВАДЖЕННЯ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

Розділ 1. Поняття та передумови відкриття провадження.
 Розділ 2. Процесуальний порядок відкриття провадження у справі
 Розділ 3. Проблеми вирішення питань пов'язаних з відкриттям провадженням у справі

ТЕМА № 16
ПІДГОТОВКА СПРАВИ
ДО СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

Розділ 1. Поняття, мета, завдання та значення підготовки справи до судового розгляду
 Розділ 2. Процесуальний порядок підготовки цивільних справ до судового розгляду. Судові виклики та повідомлення
 Розділ 3. Проблеми підготовки справи до судового розгляду

ТЕМА № 17.
СУДОВИЙ РОЗГЛЯД ЦИВІЛЬНОЇ СПРАВИ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

Розділ 1. Поняття, значення та порядок судового розгляду цивільної справи
 Розділ 2. Судове засідання як процесуальна форма розгляду та вирішення цивільної справи
 Розділ 3. Проблеми судового розгляду цивільних справ

ТЕМА № 18.
СУДОВІ РІШЕННЯ (ПОСТАНОВИ)
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

Розділ 1. Поняття, суть та види до судових рішень (постанов)
 Розділ 2. Вимоги до рішень та ухвал суду, їх законна сила
 Розділ 3. Усунення недоліків рішення судом, який його ухвалив

ТЕМА № 19.
ЗАОЧНИЙ РОЗГЛЯД ЦИВІЛЬНОЇ СПРАВИ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

Розділ 1. Поняття та особливості заочного розгляду цивільної справи
 Розділ 2. Заочне рішення та його перегляд
 Розділ 3. Проблеми заочного розгляду цивільної справи

ТЕМА № 20.
НАКАЗНЕ ПРОВАДЖЕННЯ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

- Розділ 1. Поняття та особливості наказного провадження
 Розділ 2. Розгляд справи у порядку наказного провадження. Судовий наказ
 Розділ 3. Недоліки та переваги наказного провадження, як стадії цивільного процесу

ТЕМА № 21.
ОКРЕМЕ ПРОВАДЖЕННЯ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

- Розділ 1. Поняття та значення окремого провадження
 Розділ 2. Загальні правила розгляду та вирішення справ окремого провадження
 Розділ 3. Процесуальний порядок обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи

ТЕМА № 22 .
ДЕЯКІ ПИТАННЯ ОКРЕМОГО ПРОВАДЖЕННЯ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

- Розділ 1. Надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності
 Розділ 2. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою чи оголошення її померлою
 Розділ 3. Особливості нормативної регламентації розгляду справ про усиновлення

ТЕМА № 23 .
ОКРЕМІ ПИТАННЯ ОКРЕМОГО ПРОВАДЖЕННЯ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

- Розділ 1. Встановлення фактів, що мають юридичне значення
 Розділ 2. Відновлення прав на втрачені цінні папери на пред'явника та векселі
 Розділ 3. Особливості нормативної регламентації розгляду справ щодо передачі безхазяйної нерухомої речі у комунальну власність

ТЕМА № 24 .
ОКРЕМІ ПИТАННЯ ОКРЕМОГО ПРОВАДЖЕННЯ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

- Розділ 1. Визнання спадщини відмерлою
 Розділ 2. Надання психіатричної допомоги у примусовому порядку
 Розділ 3. Особливості нормативної регламентації розгляду справ щодо розкриття банком інформації, яка містить банківську таємницю, щодо юридичних та фізичних осіб

ТЕМА №25 .
АПЕЛЯЦІЙНЕ ПРОВАДЖЕННЯ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

Розділ 1. Суть та значення апеляційного провадження. Процесуальний порядок реалізації права на апеляційне оскарження

Розділ 2. Підготовка та порядок розгляду справи апеляційним судом. Повноваження суду апеляційної інстанції

Розділ 3. Особливості нормативної регламентації ухвал та рішень суду апеляційної інстанції

ТЕМА № 26 .
КАСАЦІЙНЕ ПРОВАДЖЕННЯ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

Розділ 1. Суть та значення касаційного провадження. Право касаційного оскарження та процесуальний порядок його реалізації

Розділ 2. Порухення касаційного провадження, підготовка та розгляд справи судом касаційної інстанції

Розділ 3. Вирішення справ касаційною інстанцією

ТЕМА № 27 .
МІЖНАРОДНИЙ ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

Розділ 1. Поняття та джерела міжнародного цивільного процесуального права. Право на судовий захист та правовий статус іноземців, осіб без громадянства, іноземних юридичних осіб та держав у цивільному процесі

Розділ 2. Підсудність цивільних справ з іноземним елементом. Підготовка та розгляд справи.

Розділ 3. Визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні

ТЕМА № 28.
ЄВРОПЕЙСЬКА КОНВЕНЦІЯ ПРО ПРАВА ЛЮДИНИ ТА
ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС УКРАЇНИ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

Розділ 1. Імплементация основних норм Конвенції про захист прав і основних свобод людини у цивільний процес України

Розділ 2. Судовий засіб захисту згідно з положеннями Європейської конвенції про права людини

Розділ 3. Проблеми захисту прав та свобод людини в міжнародному цивільному процесі

ТЕМА № 29.
ОСОБЛИВОСТІ ЦИВІЛЬНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ СУДУ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

Розділ 1. Поняття та сутність цивільної юрисдикції суду

Розділ 2. Види цивільної юрисдикції суду

Розділ 3. Проблеми нормативного регулювання цивільної юрисдикції в Україні

**ТЕМА № 30.
ДОКАЗУВАННЯ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН**

Розділ 1. Зміст поняття доказування в цивільному процесі

Розділ 2. Засоби доказування в цивільному процесі

Розділ 3. Проблеми доказування в цивільному процесі

**ТЕМА № 31.
ПИСЬМОВІ ДОКАЗИ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН**

Розділ 1. Загальна характеристика письмових доказів

Розділ 2. Особливості забезпечення письмових доказів в цивільному судочинстві

Розділ 3. Проблеми належності та допустимості письмових доказів в цивільному процесі

**ТЕМА № 32.
ЗАКОНЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН**

Розділ 1. Поняття і зміст законного представництва

Розділ 2. Процесуально-правовий статус законного представника

Розділ 3. Особливості нормативного регулювання процесуальної діяльності законних представників в Україні

**ТЕМА № 33.
ПРОЦЕСУАЛЬНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС АДВОКАТА В
ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН**

Розділ 1. Загальна характеристика процесуально-правового статусу адвоката в цивільному процесі

Розділ 2. Повноваження адвоката як представника в цивільному процесі

Розділ 3. Проблеми нормативного регулювання процесуально-правового статусу адвоката в цивільному процесі

**ТЕМА № 34 .
ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ ЯК СТАДІЯ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН**

Розділ 1. Поняття, характеристика та зміст стадії виконання судових рішень

Розділ 2. Повноваження суду на стадії виконання судових рішень та ухвал в цивільних справах

Розділ 3. Проблеми теорії і практики виконання судових рішень у цивільному процесі

ТЕМА № 35.
ПРОЦЕСУАЛЬНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ЕКСПЕРТА
В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

Розділ 1. Загальна характеристика процесуально-правового статусу експерта в цивільному процесі

Розділ 2. Повноваження експерта в цивільному процесі

Розділ 3. Проблеми нормативного регулювання процесуально-правового статусу експерта в цивільному процесі

ТЕМА № 36
ПРОЦЕСУАЛЬНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС СВІДКА В
ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ
ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН

Розділ 1. Загальна характеристика процесуально-правового статусу свідка в цивільному процесі

Розділ 2. Правове регулювання правового статусу свідка в цивільному процесі

Розділ 3. Проблеми нормативного регулювання процесуально-правового статусу свідка в цивільному процесі

3. ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Обираючи тему курсової роботи, здобувач вищої освіти пише на ім'я завідувача кафедри підприємництва і права заяву, в якій вказує дисципліну, з якої пишеться курсова робота, назву теми дослідження і просить призначити наукового керівника. Зразок такої заяви міститься у додатку А. Після цього здобувач вищої освіти приступає до виконання курсової роботи.

Після затвердження теми дослідження завідувачем кафедри підприємництва і права, керівник курсової роботи разом зі здобувачем вищої освіти узгоджують завдання для виконання курсової роботи.

У завдання з підготовки виконання курсової роботи входить:

- Складання списку джерел, у тому числі керівних законодавчих та нормативно-правових актів, що будуть використані в роботі. Список складається здобувачем вищої освіти і, за необхідності, доповнюється науковим керівником.
- Складання плану курсової роботи, в якому розкривається структура роботи, дається орієнтовна назва структурних частин роботи (розділів, підрозділів і т.п.) з відміткою про обсяг і терміни їх виконання.

4. Обсяг і структура курсової роботи

Загальний обсяг курсової роботи має становити 20-25 сторінок. Роботу друкують за допомогою комп'ютера на одній стороні аркуша білого паперу формату А-4 (210 на 297 мм) через 1.5 міжрядкових інтервали, до 30 рядків на сторінці. Використовується шрифт розміром 14 «Times New Roman».

Структура курсової роботи визначається її планом і змістом, повинна мати завершений характер і складатися з :

- Титульного аркушу з вихідною інформацією;

- Змісту роботи з нумерацією сторінок;
- Вступу;
- Основної частини, в якій розкривається суть питання у відповідності з планом роботи;
- Висновків;
- Списку використаних джерел;
- Додатків (якщо такі є).

5. Зміст курсової роботи

У вступі здобувачу вищої освіти необхідно розкрити сутність і стан опрацювання наукової проблеми (завдання), висвітлити її значущість, підстави та вихідні дані для розроблення теми, обґрунтувати необхідність проведення дослідження.

З метою досягнення вищевикладеного у *вступі* (обсяг 1,5 - 2 сторінки) відзначається :

1. **Актуальність досліджуваної теми** (розкривається шляхом критичного аналізу та порівняння з існуючими відомими розв'язаннями проблеми чи наукового завдання та визначається зважаючи на доцільність опрацювання цього питання з метою вдосконалення теоретичної чи практичної бази відповідної науки чи галузі права);

2. **Зв'язок роботи із іншими дослідженнями** (вказується науковці і діячі давнини та сучасності, в працях яких було досліджено питання, що стосуються об'єкта дослідження);

3. **Мета і завдання дослідження** (формулюються зважаючи на наукове обґрунтування теми, необхідно продемонструвати при цьому достатні знання законодавства, наукової літератури з історії дослідження даної теми, матеріалів, емпіричної бази дослідження практики, а також теоретичні обґрунтування проблеми, - узагальнення напрямку дослідження, що буде застосовуватися для досягнення поставлених в курсовій роботі завдань);

4. **Об'єкт дослідження** (зазначається процес або явище, що породжує проблемну ситуацію та обране для дослідження);

5. **Предмет дослідження** (міститься в межах об'єкту та співвідноситься з ним як часткове до загального);

6. **Методи дослідження** (вказується перелік використаних у роботі методів для досягнення поставленої мети дослідження. Наприклад, логічно-послідовний, формально-догматичний, історично-порівняльний, сходження від простого до складного, аналізу, синтезу та ін.).

7. **Теоретичне та практичне значення опрацювання теми** (Розкриваються існуючі наукові положення у співвідношенні наукової новизни з теоретичною основою запропонованої до вирішення в курсовій роботі проблеми чи наукового завдання; практичне значення містить відомості щодо можливості практичного використання результатів дослідження або рекомендації щодо їх впровадження).

8. **Структура курсової роботи** (Анонсується структура роботи, зазначається її загальний обсяг. Перераховують усі структурні елементи курсової роботи з обов'язковим зазначенням повного її обсягу).

Основна частина курсової роботи складається, як правило, з трьох

розділів, які починаються постановкою завдання, що розглядається в кожному розділі, а також розкривають його основні сторони та положення.

Перший розділ (обсяг якого становить не більше 5-7 сторінок машинописного тексту, викладеного в двох-трьох підрозділах) повинен містити:

- Виклад основних теоретичних положень, що визначають сутність та зміст предмета досліджуваної теми, виходячи з цілей і завдань курсової роботи;
- Розгляд різних точок зору провідних фахівців з досліджуваних питань на основі налізу літературних та інших інформаційних джерел;
- Визначення пріоритетних питань, що підлягають першочерговому розв'язанню.

Цей розділ повинен скласти теоретичну основу для другого та третього розділів. З цією метою здобувач вищої освіти подає тільки той теоретичний матеріал, який є необхідним для розв'язання практичних питань, визначених цілями та завданнями курсової роботи. Невиконання цієї вимоги призводить або до надмірного збільшення обсягу першого розділу, або до відриву від змісту другого та третього розділів. Тому в цьому розділі слід не просто викласти загальновідомі положення з відповідних дисциплін, а проаналізувати теоретичні питання за темою, обраною здобувачем вищої освіти.

Теоретична сторона проблеми, що наведена в першому розділі, повинна продемонструвати рівень знань здобувача вищої освіти, його орієнтацію в галузі цивільного процесуального права України та стати інструментом до розв'язання поставлених у роботі завдань.

У другому розділі курсової роботи аналізують стан досліджуваної проблеми. Мета такого аналізу – отримання обґрунтованих даних, що дають змогу з'ясувати прогалини та можливі варіанти їх усунення. Структура та зміст другого розділу носять аналітичний характер і залежать від особливостей теми курсової роботи. Тому вибір обсягу та методів аналізу стану проблеми досліджуваного об'єкта необхідно погодити з керівником.

Для скорочення тексту викладу розділу здобувач вищої освіти повинен широко використовувати фактичний матеріал у вигляді таблиць, малюнків, схем та графіків. Щоб уникнути поверхового викладу матеріалу в цьому розділі необхідно постійно зіставляти мету та завдання курсової роботи з отриманими результатами аналізу. Тому з фактичного матеріалу здобувач вищої освіти повинен відібрати найбільш суттєвий, обмежуючи за необхідності обсяг досліджень або звужуючи коло проблем, що розглядаються.

Розділ має закінчуватись переліком основних проблем об'єкта дослідження та можливих шляхів їх розв'язання. Обсяг другого розділу не повинен перевищувати 5-7 сторінок машинописного тексту.

У третьому розділі на основі отриманих результатів розглядаються пропозиції, рекомендації, заходи щодо досягнення цілей у відповідності з темою курсової роботи. Заходи мають бути логічними наслідками висновків аналізу другого розділу. При цьому здобувач вищої освіти повинен виявити самостійність та ініціативу. Якщо здобувач вищої освіти не має можливості запропонувати власне рішення, то ним на підставі критичної переробки вітчизняного та світового досвіду обирається варіант, що може бути реально здійснений у конкретних умовах.

Необхідно дати обґрунтування кожного заходу, викласти зміст,

характеристику об'єкта до і після впровадження, а також прогнозу оцінку його ефективності. Зміст та характер розроблених здобувачем вищої освіти пропозицій визначаються темою, цілями та завданнями курсової роботи. При розробці окремих заходів для доказу їх доцільності рекомендується порівнювати декілька варіантів рішень.

Обсяг третього розділу повинен становити 5-7 сторінок.

Висновки є завершальним етапом курсової роботи. Вони рекомендовано повинні містити:

- Короткі підсумки за результатами теоретичного та практичного аналізу об'єкта дослідження з наведенням позитивних та негативних сторін, а також не реалізованих можливостей;
- Перелік заходів, спрямованих на розв'язання проблеми, підвищення ефективності об'єкта дослідження;
- Правовий та соціальний ефект, отриманий при можливій реалізації запропонованих у курсовій роботі заходів.

Обсяг висновків становить 2-3 сторінки набраного на комп'ютері тексту.

Для курсової роботи такий висновок повинен бути покладений в основу доповіді, з якою доповідач буде виступати при захисті своєї роботи.

6. Список використаних джерел

Містить всі роботи і джерела, на які є посилання в тексті, а також ті, які допомогли здобувачу вищої освіти в написанні курсової роботи. Список складається у відповідності з чинним стандартом (в алфавітному порядку). В першу чергу мають бути розміщені нормативно-правові акти, за ними – посібники, підручники, і вже потім – наукові публікації.

До списку використаних джерел включають бібліографічні описи мовою тексту видання.

Додатки до курсової роботи є не обов'язковою, але важливою частиною. Це можуть бути форми різних документів, анкети, дослідження, рисунки, схеми, діаграми, таблиці і т.д., що підсилюють аргументацію зроблених здобувачем вищої освіти в основному тексті висновків та оцінок.

Курсова робота, підготовлена до захисту, повинна мати рецензію наукового керівника (лист - оцінювання) (Додаток В).

До захисту курсової роботи здобувач вищої освіти допускається після отримання позитивного висновку керівника.

7. Загальні вимоги до оформлення курсової роботи

Оформлення титульного аркушу роботи здійснюється у відповідності із додатком Б.

Обсяг курсової роботи без списку літератури і додатків повинен бути не менше 20 сторінок, надрукованих на комп'ютері через 1,5 інтервали на одній стороні стандартного аркушу паперу формату А-4, шрифт розміром 14 «Times New Roman».

Допускається її оформлення за погодженням із науковим керівником (як виняток) у рукописному вигляді. Тоді обсяг роботи збільшується на 20 %.

Сторінки роботи повинні мати поля: ліве – 30 мм, зверху – 20 мм, праве – 1,5 мм, знизу – 20 мм. Ілюстрований матеріал – таблиці, схеми, графіки, рисунки та інше виконуються на стандартних аркушах паперу.

Сторінки курсової роботи нумеруються від титульної до останньої без пропусків і повторів. Першою сторінкою вважається титульний аркуш, на ній цифра 1 не ставиться. На наступній сторінці проставляється цифра 2 і так далі по порядку. Номери проставляються арабськими цифрами у верхньому правому куті. Сторінки, зайняті ілюстраціями і таблицями, також включаються в наскрізну нумерацію.

Після титульної сторінки розміщується зміст роботи, а потім – на пронумерованих сторінках – все інше згідно змісту.

Текст курсової роботи повинен бути розподілений на розділи. Розділи курсової роботи повинні бути змістовними і виділятися великими літерами, а підрозділів (якщо їх застосування визначено за доцільне) – малими літерами, за винятком першої великої літери, з якої починається назва. При цьому скорочення, перенесення та підкреслювання в заголовках не допускаються, крапка в кінці заголовка не ставиться. Розділам присвоюють номер, позначений арабською цифрою з крапкою. Підрозділи повинні бути пронумеровані в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, що розділяється крапкою.

«Вступ», «Висновки», «Список використаних джерел» не нумеруються. Додатки в курсовій роботі розміщуються після списку використаних джерел. Кожний додаток розпочинається з нової сторінки, у правому верхньому куті якої пишеться слово «Додаток» і його номер, розпочинаючи з першого. Додатки повинні мати заголовки. На них повинні бути посилання в тексті роботи.

Назва «Вступ» не пишеться у тексті роботи, заголовки кожного розділу, «Висновки», «Список використаних джерел» починають з нової сторінки, а заголовки підрозділів – на тій же сторінці, де закінчується попередній підрозділ.

При написанні курсової роботи потрібно вміло користуватися скороченнями. Неприпустимі такі скорочення, які є наслідком квапливості і недбалості. Потрібно користуватися тільки загальноприйнятими скороченнями.

Матеріал викладається грамотно, простим науковим стилем, не повинен містити повторів та не бути перевантаженим цитатами. Не допускається просте переписування літературних джерел, їх цитування без посилання.

Посилання на літературу та інші інформаційні джерела наводять за текстом в квадратних дужках в кінці речення. Наприклад: [5], [12, с. 43], де цифрами позначають порядковий номер джерела в переліку літератури та номери сторінок.

У тексті не повинно бути висловів на зразок «Я вважаю», «Мені здається», «У нас прийнято» тощо. Замість них рекомендуються вислови: «на думку автора», «вважається доцільним», «як свідчить проведений аналіз» тощо.

Курсова робота зшивається у папку швидкозшивач із зажимом.

8. Підготовка та захист курсової роботи

Завершена робота здобувачем вищої освіти подається науковому керівнику.

Науковий керівник:

1. Оцінює теоретичний рівень курсової роботи, використання в ній сучасних методик;
2. Визначає основні результати курсової роботи;
3. Оцінює самостійність та ставлення здобувача вищої освіти до виконання курсової роботи;
4. Рекомендує роботу до захисту.

При наявності зауважень здобувач вищої освіти вносить зміни та доповнення до тексту курсової роботи, у деяких випадках робота може бути повернута керівником на доопрацювання.

До захисту робота подається з рецензією (листом-оцінювання) її наукового керівника.

Перед захистом курсової роботи здобувач вищої освіти повинен підготувати текст виступу та необхідні для цього ілюстративні матеріали. При цьому потрібно враховувати, що виступ за тривалістю не повинен перевершувати 5-7 хвилин, а обсяги ілюстративних матеріалів визначаються конкретною темою.

Для захисту курсової роботи рекомендується така структура виступу:

1. Мета та завдання курсової роботи з обґрунтуванням обраної теми та об'єкта дослідження;
2. Результати проведеного аналізу та з'ясованих проблем;
3. Запропоновані варіанти розв'язання проблем, їх оцінка;
4. Основні висновки щодо роботи.

Захист курсової роботи носить відкритий характер, на ньому можуть бути присутні всі бажаючі. Захист починається з представлення здобувачем вищої освіти теми його роботи. Потім здобувачу вищої освіти надається слово, під час якого він викладає суть своєї роботи, приділяючи особливу увагу історії питання, теоретичному обґрунтуванню і практичним висновкам. Захист курсової роботи завершується обговоренням теми роботи та відповідями на поставлені запитання. Здобувачу вищої освіти можуть бути задані питання, як правило, за темою курсової роботи, не виключаючи питань, що відносяться до теоретичної підготовки. Відповідаючи на питання, здобувач вищої освіти може використовувати текст свого виступу, ілюстративний матеріал, робочі записи.

Після закінчення захисту всіх призначених на день курсових робіт, виносяться остаточні оцінки, які в той же день повідомляються здобувачам вищої освіти.

Оцінка курсової роботи оголошується за 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та кількість балів яку здобувач вищої освіти отримав.

9. Критерії та шкала оцінювання курсової роботи

Параметр оцінки	Діапазон оцінки в балах
1. Пояснювальна записка	0-50
1. Обґрунтування актуальності обраної теми роботи, формулювання мети, завдання, об'єкта та предмета дослідження	0-5
2. Відповідність змісту курсової роботи темі та затвердженому плану	0-5
3. Ступінь розкриття теоретичних аспектів проблеми, обраної для дослідження та глибина і якість аналізу теоретичного матеріалу (наявність критичних узагальнень різних підходів до постановки і вирішення проблеми відповідно до теми курсової роботи (проекту), коректність використання понятійного апарату, посилання, цитування)	0-10
4. Якість практичного дослідження та його детальний аналіз з використанням наукових методів (аналітичних, статистичних, методів моделювання тощо) та новітніх інформаційних джерел	0-15
1.5. Науковий підхід до виявлення проблем та обґрунтованість рекомендаційної (проектно-рекомендаційної) частини, практична значущість висновків відповідно до досліджуваної теми	0-15
2. Відповідність оформлення курсової роботи та її ілюстративна частина	0-9
2.1. Ілюстративність курсової роботи (наявність та відповідність діючим стандартам таблиць, графіків, схем та списку використаних джерел)	0-5
2.2. Відповідність оформлення курсової роботи встановленим вимогам і дотримання графіку виконання	0-4
Загальна кількість балів за виконання курсової роботи	0-59

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач вищої освіти захист курсової роботи, – 41, в т. ч. за розуміння теоретичних основ та практичних аспектів теми дослідження – 21 бал, за повноту та вичерпність відповідей на питання членів комісії – 20 балів.

Результати захисту курсової роботи оцінюються за національною шкалою та шкалою ЄКТС:

1. «Відмінно» (A), (90-100). Виставляється, якщо тема курсової роботи розкрита повною мірою, визначені основні категорії наукового дослідження. Робота виконана самостійно, містить аналіз практичних проблем.

Представлений у ній матеріал свідчить про глибоке розуміння автором порушених питань. Виклад матеріалу роботи відрізняється логічною послідовністю, посиланнями на літературні і нормативні джерела, завершується конкретними висновками. Курсова робота оформлена акуратно, відповідно до вимог.

2. «Добре» (B, C), (74-89). Виставляється, якщо розкритий основний зміст теми, робота виконана переважно самостійно, містить аналіз практичних проблем. Зміст розкриває тему курсової роботи, визначені основні параметри апарату дослідження. Зміст підрозділів розкриває тему курсової роботи. Викладений у ній матеріал свідчить про достатньо глибоке розуміння автором порушених питань. Виклад матеріалу роботи відрізняється логічною послідовністю, посиланнями на літературні і нормативні джерела, завершується конкретними висновками. Курсова робота оформлена акуратно, відповідно до вимог.

3. «Задовільно» (D, E), (60-73). Виставляється, якщо тема курсової роботи розкрита частково, робота виконана в основному самостійно, містить елементи аналізу досліджуваної проблеми. Зміст частково розкриває тему курсової роботи, не повністю визначені основні параметри наукового апарату. Зміст розділів і підрозділів частково розкриває тему курсової роботи. Не всі порушені питання викладені достатньо глибоко, є порушення логічної послідовності, посилання на літературні і нормативні джерела не відповідають новим вимогам. Курсова робота оформлена з порушеннями.

4. «Незадовільно» (FX, F), (1-59). Виставляється, якщо не розкрита тема курсової роботи. Робота виконана не самостійно, має описовий характер. Її матеріал викладений без логічної послідовності, фрагментарно; зміст не відповідає темі курсової роботи та не розкриває розділи і підрозділи, не визначені основні параметри апарату. Посилання на літературні і нормативні джерела оформлені з грубими порушеннями.

У випадку отримання здобувачем вищої освіти при захисті курсового проекту (роботи) оцінки «незадовільно» (FX, F) рішенням кафедри йому може

бути запропонована нова тема і новий термін виконання курсової роботи. Здобувачі вищої освіти, які без поважної причини не подали курсову роботу у визначений термін або не захистили її, вважаються такими, що мають академічну заборгованість.

10. Академічна доброчесність

Під час виконання курсової роботи здобувачі вищої освіти ведуть доброчесний діалог з керівником роботи. Середовище та атмосфера діалогу при цьому мають бути дружніми, творчими, відкритими до ефективного пошуку та вирішення проблем досліджень. Усі поставлені завдання мають бути виконані у встановлені строки та терміни. Під час роботи не допускаються будь-які порушення академічної доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких формах до студента застосовуються заходи, передбачені політикою вищого навчального закладу з урахуванням та відповідно до нормативних вимог законодавства (про вищу освіту та іншого), ліцензійних умов провадження освітньої діяльності й інших нормативно-правових актів обов'язкового та рекомендаційного характеру, у т.ч. відомчих рекомендацій у/для закладах (-ів) вищої освіти.

11. Список рекомендованих джерел

для написання курсової роботи

з дисципліни «Цивільне процесуальне право України»

Основні:

1. Конституція України від 28 червня 1996 № 254 к/96–ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. ст.141.
2. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 липня 1963 р. (втратив чинність). *Відомості Верховної Ради*. 1963. № 30. ст.492.
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р.№ 1618-4 . *Відомості Верховної Ради*. 2004, № 40 42. ст.492.
4. Цивільний кодекс України № 435–4 від 16 січня 2003 року. *Відомості Верховної Ради*. 2003, № 44. ст.356.
5. Кодекс Законів про працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-8. *Відомості Верховної Ради*, 1971, № 48. ст. 375.
6. Бюджетний Кодекс України від 08 липня 2010 р. № 2456 VI. *Відомості*

Верховної Ради України. 2010, № 50. ст. 1778.

7. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 р. № 8073–10. *Відомості Верховної Ради*. 1984, № 51. ст. 1122.
8. Житловий кодекс України від 30 червня 1983 р. № 5464-10. *Відомості Верховної Ради*. 1983, № 28. ст.573.
9. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-3. *Відомості Верховної Ради*. 2002, № 3. ст.27.
10. Кримінальний кодекс України від 05 квітня 2001 р. № 2341-3. *Відомості Верховної Ради*. 94, № 28. ст.232.
11. Кодекс адміністративного судочинства України від 06 липня 2005 р. № 2747 4. *Відомості Верховної Ради*. 2001, № 25. ст.131.
12. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. № 2947-3. *Відомості Верховної Ради*. 2002, № 21. ст.135.
13. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1697-18. *Відомості Верховної Ради України*, 2015, № 2 3. ст.54
14. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 р. № 5076 VI. *Відомості Верховної Ради*. 2013, № 27. ст.1438.
15. Про виконавче провадження: Закон України від 02 червня 2016 р. № 1404 VIII. *Відомості Верховної Ради*, 2016. № 30. ст. 542.
16. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 07 червня 2016 року № 1402 VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. ст. 545.
17. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02 червня 2011 року № 3460– VI. *Відомості Верховної Ради*. 2011, № 51. ст.2136.
18. Про визнання та виконання в Україні рішень іноземних судів: Закон України від 29 листопада 2001 року № 2860-3 (втратив чинність) *Відомості Верховної Ради*. 2002, № 10. ст.76.
19. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 року № 4038 12. *Відомості Верховної Ради*. 1994, № 28. ст.232.
20. Про А судовий збір: Закон України від 08 липня 2011 року № 3674 VI. *Відомості Верховної Ради*. 2012, № 14. ст.633.
21. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів: Закон України від 03 жовтня 2017 р. № 2141 19. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 48. ст.436
22. Васильєв С. В. Цивільний процес. Підручник. К.: Алерта, 2019. 506 с.
23. Цивільне процесуальне право України (Загальна частина): підруч. / О.В. Гетманцев, Л.А. Кондрат'єва, Л.А. Остафійчук, А.Л. Паскар, І.Ю. Татулич; за ред. О.В. Гетманцева. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022, 412 с.
24. Цивільне процесуальне право України (Особлива частина): підруч. / О.В. Гетманцев, Л.А. Кондрат'єва, Л.А. Остафійчук, А.Л. Паскар, І.Ю. Татулич; за ред. О.В. Гетманцева. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022, 240 с.
25. Цивільний процес: теорія і практика. Концепції вчених з удосконалення законодавства про цивільне судочинство. Монографія. / за заг. ред. докторки юридичних наук, професорки, заслуженої юристки України Фурси С.Я., докторки юридичних наук, професорки Бичкової С.С. Київ: Алерта, 2023. 640 с.
26. Судова влада в Україні. Особливості організації та здійснення в умовах воєнного стану./Під. заг. ред. Копотуна І. М. Кив. ВД «Професіонал», 2022. 634 с. 11. Вступ до прецедентного права України : монографія / за заг. ред. доктора юридичних наук, професора, академіка Академії наук Вищої школи України М.М. Ясинка. Київ: Алерта, 2024. 280 с.

Допоміжні:

27. Бринцев В. Захаренко О. Електронно – технічне забезпечення діяльності судової влади. *Право України*. 2005. № 16. С. 111-117.
28. Василюк С, Ломоносова О. Застосування аналогії в цивільному процесі. *Право України*. 2005. №15. С. 96-101.
29. Володина Ю. КСУ создал прецедент. *Юридическая практика*. №29 (239) 17 июля 2002. С. 19-24.
30. Гетманцев О.В. Громадяни як сторони у цивільному процесі України. Автореф. канд. дис. К., 2001. 22 с.
31. Голод Б. Труднощі доказування націонал–соціалістських переслідувань. *Право України*. 2007. № 18. 2006. С. 109-112.
32. Горьовий Л. Є., Швець М. Я. та ін. Інформатизація законотворчої, нормотворчої, правозастосовної та правоосвітньої діяльності К.: Парламентське видавництво. 1999. 368 с.
33. Деніел Джон Мідор. Суди в Сполучених Штатах. Вест ПаблішенКо. Сент Пол, Міннесота. 1994. С. 88-94.
34. Дубович О., Шведенко П., Кальян О. Цивільний позов в кримінальному процесі. Актуальні питання у сучасній науці. 2023. № 5(11). С. 247–262.
35. Кальян О.С., Купчення Л.І, Сьомич М.І. Окремі питання юридичної відповідальності за порушення природоохоронного законодавства. *Journal «ScienceRise: Juridical Science»*. № 3 (25). 2023 С. 41-46. URL : https://journals.urau.ua/sr_law/article/view/285695/281305.
36. Кальян О., Мисак О. Генеза-міжнародно правової відповідальності як виду юридичної відповідальності, *Держава і право: збірник наукових праць*. Серія Юридичні науки. Випуск 84. Ін-т держави і права імені В. М. Корецького НАН України. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2019. С.3-14.
37. Кальян О.С. Окремі теоретичні питання національного правового інтеграційного процесу. *Юридичний науковий електронний журнал*. №. 6. С. 34-36. URL: http://www.lsej.org.ua/6_2018/8.pdf
38. Кальян О., Мисак О. Дискусійні питання юридичної відповідальності. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2018. №5, (volume2). С.27-31.
39. Кальян О.С., Судова система єврейських громад та України та нормативні засади їх діяльності в ХІХ столітті. *Часопис академії адвокатури*. 2011. № 4. С. 1–4. URL: <http://www.aau.edu.ua/e-journal/2011-4/11kosvxs.pdf>.
40. Кальян О.С. Особливості правової імплементації принципів цивільного – процесуального права. *Актуальні проблеми правового регулювання суспільних відносин: збірник матеріалів регіональної науково – практичної конференції* (м. Полтава, 7 грудня 2006 року). Полтава: ПШП, 2006. С. 24-27.
41. Кальян О.С. Проблеми реалізації принципів цивільного – процесуального права. *Актуальні проблеми права: збірник матеріалів регіональної науково – практичної конференції* (м. Полтава, 16 травня 2007 року). Полтава: ПШП, 2007. С. 159-164
42. Кальян О.С. Деякі питання представництва в цивільному процесі. *Актуальні проблеми правового регулювання: сучасний стан, досвід і завдання по удосконаленню: збірник матеріалів регіональної науково – практичної конференції* (м. Полтава, 14 листопада 2007 року). Полтава: ПШП, 2007. С. 211-216.
43. Кальян О.С. Захист прав та інтересів учасників цивільного процесу прокурором. *Проблеми гармонізації суспільних відносин: правові, економічні і гуманітарні аспекти: збірник матеріалів регіональної науково – практичної конференції* (м. Полтава, 16 квітня 2008 року). Полтава: ПШП, 2008. С. 196-202.

44. Кальян О.С. Новели цивільно – процесуального законодавства України. *Інноваційний розвиток середовища життєдіяльності людини: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції* (м. Полтава, 24 – 25 квітня 2008 року). Полтава, 2008. С. 83-87.
45. Кальян О.С. Проблеми правової теорії та практики застосування інституту представництва. *Права і свободи людини і громадянина: проблеми гармонізації законодавства з міжнародним правом (присвячена 60-ї річниці Загальної Декларації прав людини* (12 листопада 2008 року). Полтава, 2008. С. 260-265
46. Кальян О.С. Проблеми реалізації концептуальних положень цивільного процесуального права. *Інновації в освіті науці і виробництві: матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції* (м. Полтава, 23 – 24 квітня 2009 року). Полтава, 2009. С. 123-126.
47. Кальян О.С. Спеціалізація діяльності ланок судової системи в Україні: проблеми і перспективи., 2009. *Людина, суспільство, економіка: актуальні проблеми та перспективи взаємодії: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції* (м. Полтава, 27 квітня 2010 року) Полтава, 2010. С. 42-44.
48. Кальян О.С. Правова регламентація охорони прав і законних інтересів фізичної особи, 2010. *Наука-2010: Проблеми та перспективи розвитку: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції* (м. Черкаси, 22-23 квітня 2010 року). Черкаси, 2010. С. 61-65.
49. Кальян О.С. Об'єктивні чинники необхідності реформування судової влади в Україні. *Актуальні проблеми правового регулювання суспільних відносин: збірник матеріалів регіональної науково-практичної конференції* (16 лютого 2011 року). Полтава: ПШП, 2011. С. 136-140.
50. Кальян О.С. Проблеми реалізації принципів цивільного процесуального права : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю *«Соціально-гуманітарні науки, економіка, право: нові виклики, практика інновацій»* (18 квітня 2014 року). Полтава: ПШП, С.293-299
51. Кальян О.С. Теоретико-правові аспекти захисту прав законних інтересів національних меншин. *Актуальні проблеми правового регулювання суспільних відносин: Збірник матеріалів регіональної науково – практичної конференції* (03 квітня 2014 року). Полтава: ПШП, 2014. С. 74-77.
52. Кальян О.С. Особливості правового регулювання діяльності судової системи єврейських громад у ХІХ столітті: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції *«Соціально-гуманітарні науки, економіка, право: нові виклики, практика інновацій»*, м. Полтава, 21-22 квітня 2016 року. К.: Університет «Україна». С. 428-433.
53. Кальян О.С. *Деякі аспекти нормативної регламентації принципу верховенства права в Україні: збірник матеріалів 13 Всеукраїнської наукової конференції студентів і молодих вчених «Молодь, освіта, наука духовність»*, м. Київ, 12-14 квітня 2016 року. К.: Університет «Україна». С. 65-71
54. Кальян О.С. Проблеми гармонізації законодавства України та законодавства європейських країн: матеріали регіональної науково-практичної конференції *«Права людини в Україні: сучасний стан та механізм реалізації»*. Полтава: ПШП, 07.12.2016. С.806-812
55. Кальян О.С. Особливості право застосування та судової практики єврейських громад у ХІХ столітті. *Молодь: освіта, наука, духовність: тези доповідей XIV Всеукраїнської наукової конференції*, м. Київ, 04–06 квітня 2017 р. у II частинах. Ч. II. К. : Університет «Україна», 2017. С.247-249
56. Кальян О.С. Особливості нормативної регламентації принципу верховенства права за цивільним процесуальним законодавством України. *Традиції та інновації*

- розвитку приватного права в Україні: освітній вимір: матеріали VII всеукр. наук.–практ. конф., м. Полтава, 07 червня 2018 р. Полтава, 2018. С.33–35.*
57. Кальян О.С. Теоретичні питання застосування принципу верховенства права у цивільному процесі. Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році (м. Полтава, 22-23 квітня 2020 року). Полтава: РВВ ПДАА, 2020. С. 47-49. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/7913/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82_%D0%92%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84_2020_%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%B9.pdf?sequence=1&isAllowed=y
  58. Козаченко Ю.А., Кальян О.С. Теоретико - правові аспекти безсторонності судді як принципу судочинства. *Juris Europensis Scientia*. 2021. № 5. С.12 -16.
  59. Кальян О.С., Купчення Л.І., Шведенко П.Ю. Окремі питання захисту прав суб'єктів природоохоронних відносин у сільськогосподарському виробництві. Електронне наукове видання «Аналітично -порівняльне правознавство». 2023. № 3. С.215 -218.
  60. Кальян О., Мисак О. Генеза - міжнародно правової відповідальності як виду юридичної відповідальності. Держава і право: збірник наукових праць. Серія Юридичні науки. Випуск 84. Ін-т держави і права імені В. М. Корецького НАН України. Київ: Вид-во «Юридична думка». 2019. С.3-14.
  61. Кальян О., Мисак О. Юридична відповідальність: проблеми системного розуміння. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2019. №59. С.51-54.
  62. Кодекс професійної етики судді. Вісник Верховного Суду України. №2.2002. С. 28-64.
  63. Колодій А. М. Принципи права України. К.:Юрінком Інтер, 2004. 188 с.
  64. Котюк В.О. Теорія права. К.:Вентурі. 2001. 612 с.
  65. Кравчук В. М. Стратегія і тактика цивільного процесу. К.: АТІКА. 2005. 456 с.
  66. Кривенко В. Аудіозапис засідань можливість змінити фіксування судового процесу. *Право України*. №5. 2002. С. 47-52.
  67. Митракова І. Г. Цивільний процес: Конспект лекцій. Національний авіаційний ун-т. К. 2007. 348 с.
  68. Михеєнко М. М., Молдован В. В., Радзієвська Л. К. *Порівняльне судове право*. К.: Либідь. 1999.366 с.
  69. Немировська О. Змагальність: старе поняття новий зміст. *Право України*. №9, 1999. С. 88-94.
  70. Погорілко В. Ф., Фріцький О. Ф., Городецький О. В. та ін. Конституційне право України. За ред. В.Ф. Погорілко. К., 2001. 488 с.
  71. Порєва Л. А., Юлдашев О. Х. Цивільний процес: Авторизований виклад модульного курсу: Навч. посіб. Міжрегіональна академія управління персоналом. К., 2007. 486 с.
  72. Світлична. Г.О. Окреме провадження. В кн. Цивільне процесуальне право України. / Під ред. В. В. Комарова. Харків: Право. 1999. С. 62-68.
  73. Селіванов А. Проблеми процесуальної активності суду в процесі доказування. *Право України*. №8. 2004. С. 118-124.
  74. Селіванов А. Проблеми запровадження в судовому процесі правової експертизи як умови досягнення об'єктивного і обґрунтованого судового рішення. *Підприємництво, господарство і право*. №10. 2005. С.49-54.
  75. Сисоєв Д. Наказне провадження у цивільному процесі Республіки Білорусь.

Право України. 2011. № 8, С. 124-128.

76. Стефанюк В. С, Лукашова Н. П. Гласність судового процесу та його повне фіксування технічними засобами. *Вісник Верховного Суду України*. №2 (24) березень-квітень. 2001. С. 111-117

77. Титов М. Деякі деонтологічні аспекти діяльності суддів. *Право України*. 1998. № 12. С. 44-48.

78. Фазікош Г. Щодо розширення логічного змісту поняття законності судового рішення. *Право України*. 2002. № 13. С. 79-84.

79. Фурса Є. І. Сучасні проблеми розгляду цивільних справ у судах. *Юридичний журнал*. №1. 2009. С. 51-56.

80. Фурса С. Я. Визнання громадянина обмежено дієздатним і недієздатним. Науково-методичний журнал "Нова педагогічна думка". № 3(19). 1999 . Рівне. С. 45-48.

81. Фурса С. Я. Мирова угода і процедура її затвердження. *Митна справа*. Науково-аналітичний журнал. №2. 2001. С.85-91

82. Фурса С. Я. Окреме провадження у цивільному процесі України. К.: Поліграфічний центр Київського університету, 2005. 394 с.

83. Фурса С. Я. Окреме провадження як складова частина цивільного процесу. Практикум. К.: Вілбор, 2006. 312 с.

84. Фурса С. Я. Проблеми забезпечення доказів нотаріусами та судьями. Чи можлива аналогія? *Юриспруденція: теорія і практика*. № 2(2). 2005. С. 22-26.

85. Фурса С. Я. Проведення в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення, у порядку цивільного судочинства. Автореф. канд. дисерт. К. 1997. 22 с.

86. Черечукіна Л. Журнал судового засідання: оптимізація цивільно процесуальних аспектів. *Право України*. №. 23. 2005. С. 83-89.

87. Шевчук П. І. Історичні аспекти розвитку принципу змагальності в цивільному процесі. *Право України*. № 4. 2000. С. 62-68.

88. Шевчук П. І. Проведення судової реформи важлива передумова створення нового Цивільного процесуального кодексу України. *Вісник Верховного Суду України*. №2 (24) березень-квітень. 2001. С.75-78.

89. Штефан М. Й. Цивільний процес: Підручник. К.: ІнЮре. 2004. 654 с.

90. Kalian O., Strilets B., Dubovych O. Some Historical, Legal and Procedural Aspects of Functioning Jewry's spiritual Zionism and Folkism. *Evropský politický a právní diskurz*. 2023. Volume 10. Issue 4. P. 76-81.

91. Somych M., Kalian O., Strilets B. Some theoretical and practical problems of legal protection of occupational safety: national and international aspects. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2024. №1. P. 102-108. URL : <https://journal-vjhr.sk/wp-content/uploads/2024/06/18-6.pdf>.

92. Yu. Kozachenko, O.Kalian. Judicial examination in Ukraine theoretical and methodological aspects. *Актуальні проблеми теорії і практики експертизи товарів: мат-ли VI міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Полтава 04-05 квітня 2019 р.)*. Полтава : ПУЕТ, 2019. С.392-394

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.rada.gov.ua>

2. Міністерство юстиції України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.minjust.gov.ua>

3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського Офіційний веб-сайт

[Електронний ресурс]. URL: <http://www.nbuu.gov.ua>

4. Верховний Суд: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>

5. Державна судова адміністрація: Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>

4. Конституційний Суд: України Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ccu.gov.ua/>

Додаток А

Завідуючому кафедри підприємництва і права
Махмудову Х.З.

здобувача вищої освіти _____ курсу _____ групи
Навчально-наукового інституту економіки,
управління, права та інформаційних технологій
спеціальності «081 Право»

_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

ЗАЯВА

Прошу затвердити тему курсової роботи _____

_____
(назва теми)

з дисципліни «Цивільне процесуальне право України».

Науковим керівником курсової роботи прошу призначити професора кафедри
підприємництва і права Кальяна О.С.

_____
(дата)

_____
(підпис)

_____
(прізвище)

«Прошу затвердити»
керівник курсової роботи

_____
(підпис)

_____
(прізвище)

« _____ » _____ 202 ____ р.

Додаток Б

Зразок титульного аркуша курсової роботи
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра підприємництва і права

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Цивільне процесуальне право України»

на тему: _____

Здобувача вищої освіти _____ курсу групи _____
Навчально-наукового інституту економіки,
управління, права та інформаційних технологій
спеціальності 081 «Право»

_____
(прізвище та ініціали)
Науковий керівник: професор
кафедри підприємництва і права
к.ю.н., доцент Кальян О.С.

м. Полтава 202__рік

Полтавський державний аграрний університет

Факультет економіки та менеджменту

Форма навчання _____

Спеціальність (напрямок підготовки) _____

Курс, група _____

ЛИСТ ОЦІНЮВАННЯ

курсної роботи

здобувача _____ вищої _____ освіти _____

на _____ тему _____

Обсяг курсової роботи (роботи) _____ Кількість використаних джерел _____

Загальна оцінка роботи (роботи) (необхідне підкреслити, у разі потреби – доповнити): *актуальність теми розкрита* – фрагментарно; на середньому рівні; у повному обсязі; *ступінь втілення мети та виконання завдань дослідження* – низький; середній; високий; *повнота розкриття теми роботи у змісті* – фрагментарно; на середньому рівні; у повному обсязі.

Загальна оцінка змісту та якості оформлення роботи (роботи) (необхідне підкреслити, у разі потреби – доповнити): *теоретичний розділ містить критичні узагальнення різних підходів до постановки і вирішення досліджуваної проблеми*: фрагментарно; на середньому рівні; у повному обсязі; *аналітичний розділ містить ознаки практичного дослідження*: фрагментарно; на середньому рівні; у повному обсязі; *проектний розділ містить конкретні пропозиції та наукові розробки*: фрагментарно; на середньому рівні; у повному обсязі; *додатки пов'язані з матеріалом роботи*: фрагментарно; на середньому рівні, у повному обсязі; *висновки за результатами досліджень мають обґрунтування*: недостатнє, відносно достатнє, достатнє; *пропозиції мають характер* – декларативний, певною мірою практичний, практичний.

Результати оцінювання курсової роботи (роботи)

Параметр оцінки (рекомендований діапазон оцінки в балах)	Результат оцінювання
1. Пояснювальна записка (до 50 балів)	
1.1. Обґрунтування актуальності обраної теми роботи, формулювання мети, завдання, об'єкта та предмета дослідження (0-5)	
1.2. Відповідність змісту курсової роботи (роботи) темі та затвердженому плану (0-5)	
1.3. Ступінь розкриття теоретичних аспектів проблеми, обраної для дослідження та глибина і якість аналізу теоретичного матеріалу (наявність критичних узагальнень різних підходів до постановки і вирішення проблеми відповідно до теми курсової роботи (роботи), коректність використання понятійного апарату, посилання, цитування) (0-10)	
1.4. Якість практичного дослідження та його детальний аналіз з використанням наукових методів (аналітичних, статистичних, методів моделювання тощо) та новітніх інформаційних джерел (0-15)	
1.5. Науковий підхід до виявлення проблем та обґрунтованість рекомендаційної (проектно-рекомендаційної) частини, практична значущість висновків відповідно до досліджуваної теми (0-15)	
<i>Разом</i>	
2. Відповідність оформлення курсової роботи та її ілюстративна частина (до 9 балів)	
2.1. Ілюстративність курсової роботи (роботи) (наявність та відповідність діючим стандартам таблиць, графіків, схем та списку використаних джерел) (0-3)	
2.2. Відповідність оформлення курсової роботи (роботи) встановленим вимогам і дотримання графіку виконання (0-6)	
<i>Разом</i>	
Загальна кількість балів за виконання курсової роботи (роботи) (до 59)	

Висновки (*підкреслити*):

- рекомендувати до захисту без доопрацювання;
- рекомендовано до захисту при умові доопрацювання _____
- не рекомендовано до захисту, необхідно суттєво доопрацювати _____

Роботу перевірів: _____

« _____ » _____ 202__ р.

Зразок змісту курсової роботи

ЗМІСТ

Вступ	2
РОЗДІЛ 1. Загальна характеристика поняття цивільного процесуального права, способів захисту цивільних прав та охоронюваних законом інтересів.	5
РОЗДІЛ 2. Місце цивільного процесуального права у системі права України, його джерела.	10
РОЗДІЛ 3. Цивільний процес: поняття, провадження, стадії та наука цивільного процесуального права.	15
Висновки	20
Список використаних джерел	22
Додатки	24

Зразок оформлення списку використаних джерел
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України від 28 червня 1996 № 254 к/96–ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. ст.141.
2. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 липня 1963 р. (втратив чинність). *Відомості Верховної Ради*. 1963. № 30. ст.492.
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. № 1618-4. *Відомості Верховної Ради*. 2004, № 40 42. ст.492.
4. Цивільний кодекс України № 435–4 від 16 січня 2003 року. *Відомості Верховної Ради*. 2003, № 44. ст.356.
5. Кодекс Законів про працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-8. *Відомості Верховної Ради*, 1971, № 48. ст. 375.
- Бринцев В. Захаренко О. Електронно – технічне забезпечення діяльності судової влади. *Право України*. 2005. № 16. С. 111-117.
6. Василюк С, Ломоносова О. Застосування аналогії в цивільному процесі. *Право України*. 2005. №15. С. 96-101.
7. Голод Б. Труднощі доказування націонал–соціалістських переслідувань. *Право України*. 2007. № 18. 2006. С. 109-112.
8. Кодекс професійної етики судді. Вісник Верховного Суду України. №2.2002. С. 28-64.
9. Колодій А. М. Принципи права України. К.:Юрінком Інтер, 2014. 188 с.
10. Котюк В.О. Теорія права. К.:Вентурі. 2011. 612 с.
11. Кравчук В. М. Стратегія і тактика цивільного процесу. К.: АТІКА. 2005.456 с.
12. Кривенко В. Аудіозапис засідань можливість змінити фіксування судового процесу. *Право України*. №5. 2002. С. 47-52.
13. Митракова І. Г. Цивільний процес: Конспект лекцій. Національний авіаційний ун-т. К. 2017. 348 с.
14. Михеєнко М. М., Молдован В. В., Радзівєвська Л. К. *Порівняльне судове право*. К.: Либідь. 1999.366 с.
15. Немировська О. Змагальність: старе поняття новий зміст. *Право України*. №9, 1999. С. 88-94.
16. Фурса С. Я. Окреме провадження у цивільному процесі України. К.:Поліграфічний центр Київського університету, 2015. 394 с.
17. Фурса С. Я. Окреме провадження як складова частина цивільного процесу. Практикум. К.:Вілбор, 2006. 312 с.
18. Фурса С. Я. Проблеми забезпечення доказів нотаріусами та судьями. Чи можлива аналогія? *Юриспруденція: теорія і практика*. № 2(2). 2015. С. 22-26.
19. Фурса С. Я. Провадження в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення, у порядку цивільного судочинства. Автореф. канд. дисерт. К. 1997. 22 с.
20. Фурса С. Я. Участь заінтересованих осіб в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення, з точки зору можливості порушення ними спору про право. *Право України*, 2017. №2. С. 45-49.

**ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНИХ
ОПИСІВДЛЯ СПИСКУ ПОСИЛАНЬ**
(згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація.
Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила
складання»)

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право: конспект лекцій. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919–1993 рр.): монографія. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 600 с. 3. Вагіна О. М. Політична етика: навч.-метод. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 102 с. 4. Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн: курс лекцій. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 145 с. 5. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія: монографія. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 240 с. 6. Гурська Л. І. Релігієзнавство: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. та доповн. Київ: ЦУЛ, 2016. 172 с. 7. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника: навч. посіб. Київ: Талком, 2016. 340 с.
Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади: монографія. Харків: Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси: конспект лекцій. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 102 с. 4. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 131 с. 5. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією: навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах: навч. посіб. Львів: Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. Судові та правоохоронні органи України: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 206 с. 3. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності: монографія. Харків: ХНПУ, 2015. 338 с. 4. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2015. 476 с.
Чотири і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України: станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін.; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ: ЦУЛ, 2016. 528 с. 2. Операційне числення: навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 88 с.

	3. Основи охорони праці: підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ: ЦУЛ, 2016. 264 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання: монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія: навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ: ЦУЛ, 2016. 232 с. 3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Право інтелектуальної власності: навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ: ЦУЛ, 2015. 560 с.
Без автора	1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991–2016) / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 330 с. 2. Криміналістика: конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ: ЦУЛ, 2016. 320 с. 3. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні: монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя: КСК-Альянс, 2017. 172 с. 4. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса: ОНУ, 2015. 306 с. 5. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ: ЦУЛ, 2017. 176 с. 6. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем: монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків: Право, 2016. 488 с. 7. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 5–6 жовт. 2017 р.). Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 216 с. 8. Країни пострадянського простору: виклики модернізації: зб. наук. пр. / редкол.: П. М. Рудяков (відп. ред.) та ін. Київ: Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2016. 306 с. 9. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ: Смолоскип, 2016. 904 с.
Багатотомні видання	1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ: САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Новицький О. М. Сочинення: в 4 т. Т. 1. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев; Мелітополь: НПУ ім. М. Драгоманова; МГПУ ім. Б. Хмельницького, 2017. 382 с. 3. Правова система України: історія, стан та перспективи: у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків: Право, 2009. Т. 2: Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.
Автореферати дисертацій	1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України: автореф. дис. .... канд. юрид. наук: 12.00.06. Київ, 2005. 20 с. 2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики: автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації: автореф. дис. ...

	канд. юрид. наук: 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.
Дисертації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII – початок XX ст.): дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл: дис. ... канд. фіз.-мат. наук: 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства: дис д-ра екон. наук: 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.
Законодавчі та нормативні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України: офіц. текст. Київ: КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178–179). С. 10–22. 3. Повітряний кодекс України: Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48–49. Ст. 536. 4. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017). 5. Деякі питання стипендіального забезпечення: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543. 6. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017–2020 роки: Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10. 7. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації: наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141. 8. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця: затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i>. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.
Архівні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. 3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Патенти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с. 2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.
Препринти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-

	методами. Чорнобиль: Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).
Стандарти	<ol style="list-style-type: none"> 1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ: Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ: Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історико-правова спадщина України: кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Землянщина. Харків, 1996. 64 с. 2. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області: кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін.; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів: Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні покажчики	<ol style="list-style-type: none"> 1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності: бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала; Запорізький національний університет. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш: біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія; ч. 10). 3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні: бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування). 4. Лисодед О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992–2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків: Одісей, 2003. 128 с. 5. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні бібліографічні покажчики (1856–2013). Київ: Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики; вип. 3).
Частина видання: книги	1. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та

	<p>адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України: підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197.</i></p> <p>3. Алексеев В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні: монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.</i></p>
<p>Частина видання: матеріалів конференцій (тези доповіді)</p>	<p>1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932–1933 років: втрати української нації: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 4 жовт. 2016 р.). Київ, 2017. С. 133–136.</i></p> <p>2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених: тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.</i></p> <p>3. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі: зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 3–4 берез. 2016 р.). Запоріжжя, 2016. С. 50–53.</i></p> <p>4. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук: матеріали ІІІ регіон. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 211–212.</i></p>
<p>Частина видання: довідкового видання</p>	<p>1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.</i></p> <p>2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України: словник термінів / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.</i></p> <p>3. Сірий М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.</i></p>
<p>Частина видання: продовжуваного видання</p>	<p>1. Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формування їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</i></p> <p>2. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159.</i></p> <p>3. Левчук С. А., Рак Л. О., Хмельницький А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218.</i></p> <p>4. Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. <i>Проблеми законності. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.</i></p>

<p>Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92. 2. Коломоєць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71–79. 3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5. 4. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20–26 жовт. (№ 42). С. 14–15. 5. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.
<p>Електронні ресурси</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Влада очима історії: фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017). 2. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsej.org.ua/5_2017/32.pdf. 3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 20–27. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017). 4. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років XX століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006.

ЗМІСТ

1. Загальні положення	3
2. Тематика курсових робіт	3
3. Затвердження теми курсової роботи	11
4. Обсяг і структура курсової роботи	11
5. Зміст курсової роботи	12
6. Список використаних джерел	14
7. Загальні вимоги до оформлення курсової роботи	14
8. Підготовка та захист курсової роботи	16
9. Критерії та шкала оцінювання курсової роботи	17
10. Академічна доброчесність	19
11. Список рекомендованих джерел для написання курсової роботи	19
12. Додатки	26